

Chí nam nhi

Vòng trời đất dọc ngang, ngang dọc.

Nợ tang bồng (1) vay trả, trả vay.

Chí làm trai Nam, Bắc, Đông, Tây,

Cho phỉ sức vẫy vùng trong bốn bể.

Nhân sinh tự cổ thùy vô tử,

□□□□□□

Lưu thủ đan tâm chiếu hãn thanh. (2)

□□□□□□

Đã chắc rằng ai nhục ai vinh,

Mấy kẻ biết anh hùng khi vị ngộ.

Cũng có lúc mưa dầm sóng vỗ,

Quyết ra tay buồm lái với cuồng phong.

Chí những toan xẻ núi lấp sông,

Làm nên tiếng anh hùng đâu đây tỏ.

Đường mây rộng thênh thênh cử bộ,

Nợ tang bồng trang trắng, vũ tay reo

Thảnh thơi thơ túi rượu bầu.

Nguyễn Công Trứ

Dịch Nghĩa

(1) Tang bồng: từ "tang bồng hồ thi" -- cung bằng gỗ dâu, tên bằng cỏ bồng. Theo Lễ Kinh: cha mẹ mới sinh con trai, lấy cung tên bằng gỗ dâu và tên bằng cỏ bồng treo ở ngoài cửa, có ý mong cho con mình sau này lấy cung tên làm nên sự nghiệp vang thiên hạ.

(2) Hai câu thơ trong bài Quá Linh Đình Dương của Văn Thiên Tường đời Tống. Người ở đời chẳng ai mà không chết, phải làm sao lưu lại tấm lòng son soi trong sử xanh.